

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद दुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला

२०७९।०८० सालको निर्णय नं. २३५

पुनरावेदन नं. ०७६-RB-०१७७

मुद्दा:- आयकर (२०७०/०७१) ।

ललितपुर जिल्ला, ललितपुर महानगरपालिका वडा नं. २, चौधरी हाउस, सानेपामा
प्रधान कार्यालय रहेको सि.जि.सिमेन्ट इण्डष्ट्रिज प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. पुनरावेदक
३०३४३०९९३) को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त श्री टिका राज कार्की.....१

विरुद्ध

श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट.....१
श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय : ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी : प्रमुख कर प्रशासक श्री शोभाकान्त पौडेल

शुरु निर्णय मिति : २०७२/१२/१९

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री बिनोद बहादुर कुँवर

निर्णय मिति: २०७६/७/१४

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री मेघराज पोखरेल

: विद्वान अधिवक्ता श्री टिकाराज कार्की

: विद्वान अधिवक्ता श्री रामहरी सापकोटा

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट : विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री विकास बन्जारा

आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०७।१४ मा भएको निर्णय उपर आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ तथा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) बमोजिम करदाताको तर्फबाट परेको पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यसप्रकार रहेको छ।

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता श्री सि.जि सिमेन्ट इण्डष्ट्रिज प्रा. लि. को आ.व. २०७०।०७१ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार रु.२४,२४,१४,६१५।०५ करयोग्य नोक्सानी कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७१/०९/२७ मा विवरण पेश गरेको ।
२. उक्त आ.व.को लागि ठूला करदाता कार्यालयबाट कर परीक्षण हुँदा करदाताबाट पेश हुन आएको आयविवरण र सो साथ संलग्न कागजात, फांटवारी तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन गरी पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतलाई आधार बनाई विश्लेषण गर्दा प्रस्तुत करदाताको आ.व. २०७०।०७१ को कारोबारको सम्बन्धमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम समावेश गर्नुपर्ने आय समावेश नभएको, कट्टी गर्न नपाइने खर्च दावी भएको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि रु.२२,३५,२९,३६१।०९ संशोधित करयोग्य नोक्सानी कायम गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७२/११/३० मा जारी भएको सूचना ।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२/११/३० मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७२।१२।०१ मा बुझी लिई सो को लिखित जवाफ म्यादभित्रै मिति २०७२।१२।१४ मा पेश गरेको ।
४. करदाताले प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा विभिन्न बैंकबाट व्यवसाय संचालनका लागि लिएको कुल ऋण रकम मध्ये विभिन्न पार्टीहरूलाई **Advance** को रूपमा दिएको वासलातको अनुसूचीबाट देखिएको तथा करदाताले बैंकबाट ऋण लिई व्याज भूक्तानी गरेको अवस्थामा सो ऋणको रकम विभिन्न पार्टीहरूलाई वितरण गर्दा सो रकमको वित्तीय लागत समेत करदाताले व्यहोरेको अवस्थामा सो रकमको वर्षको शुरु तथा अन्त्यको औषत रु.५,७५,७०,२६८।८८ को बैंकमा तिरिएको औषत ब्याजदर ११.३६ प्रतिशतका दरले हुने ब्याज रु.६५,३९,९५२।५९ आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४(१) बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने लगायतको कारणबाट प्रस्तुत करदाताको

आ.व. २०७०।०७१ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम रू. २२,३५,२९,३६१।०९ करयोग्य नोक्सानी कायम गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२/१२/१९ मा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश।

५. प्रस्तुत करदाताको हकमा ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट आ.व. २०७०/०७१ को लागि मिति २०७२/१२/१९ मा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाता सि.जि.सिमेन्ट इण्डष्ट्रिज प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७३/०२/२४ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेको।
६. संशोधित कर निर्धारणको क्रममा ठूला करदाता कार्यालयबाट करदाताको हकमा व्याज खर्च, Administrative and General expenses अर्न्तगत लेखांकन गरेको खर्च, Administrative and General expenses अर्न्तगत Village Road खर्च सम्बन्धमा, मर्मत तथा सुधार खर्च, आगामी आय वर्षको लागी हास आधार कायम गरेको तथा अग्रिम करकट्टीका सम्बन्धमा लिईएको आधार एवं कारण कानूनसम्मत रहेको हुँदा प्रस्तुत शीर्षकमा निवेदन जिकिर पुग्न नसक्ने भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट प्रशासकीय पुनरावलोकनका क्रममा मिति २०७६।०७।१४ मा भएको निर्णय।
७. प्रशासनिक खर्च अर्न्तगत Guest Entertainment Expenses तथा Guest House Expenses शीर्षकमा भएको खर्च कट्टी अमान्य गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा उक्त शीर्षकहरूमा भएको खर्चलाई पुष्टि गर्ने बील तथा अन्य आवश्यक कागजातहरू कर परीक्षणका बखत पेश गर्न नसकेको भन्ने व्यहोरा उल्लेख गरेको भएतापनि उल्लिखित शीर्षक वापतको खर्च व्यवसायिक कामको सिलसिलामा पाल्नुभएका अतिथीहरूको सत्कार तथा बसोबासको क्रममा भएको र सो खर्चलाई पुष्ट्याई गर्ने प्रमाण कागज समेत पेश गरिएको सन्दर्भमा खर्च कट्टी अमान्य गर्ने गरी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश त्रुटिपूर्ण छ। त्यसैगरी प्रशासनिक खर्च अर्न्तगत दावी गरेको Selling and Distribution Expenses वापतको रकम रू.५८,१२१।५१ को औचित्य पुष्टी हुन नसकेको भन्ने आधार लिई सो शीर्षक वापतको रकम खर्च कट्टी अमान्य गरिएकोमा करदाताले आफूले उत्पादन गर्ने वस्तुहरूको बजार अनुसन्धान एवं खोजी गर्ने क्रममा भएका खाजा, खाना, गाडी भाडा तथा स्टेशनरी लगायतका स-साना खर्चहरू समावेश भएको र कर परीक्षणको समयमा व्यवसायसँग सम्बन्धित उक्त खर्चलाई पुष्टि गर्ने आवश्यक कागजात समेत पेश गरेको अवस्थामा सो वापतको खर्च कट्टी अमान्य गर्ने गरी प्रत्यर्थी कार्यालयहरूबाट भएको आदेश कानूनसम्मत नभएको हुँदा बदर गरी

पुनरावेदन मागदावी बमोजिम गरी पाउ भन्ने समेत व्यहोराको करदाताको तर्फबाट यस न्यायाधिकरण समक्ष मिति २०७६।११।१९ मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।

८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई पुनरावेदक करदाताले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट भएको मू.अ.कर निर्धारणको निर्णय उपर प्रशासकीय पुनरावलोकनका निमित्त आन्तरिक राजस्व विभाग समक्ष पेश गरेको निवेदनका सम्बन्धमा ऐ.विभागबाट मिति २०७६।०७।१४ मा भएको निर्णय सहितको सक्कल मिसिल समेत झिकाई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७७/०८/२६ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा मिसिल संलग्न पुनरावेदन पत्र, प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालयबाट प्राप्त हुन आएको शुरु मिसिल लगायतका अन्य कागजातहरू समेत अध्ययन गरी पुनरावेदक करदाता सि.जी. सिमेन्ट इण्डष्ट्रिज प्रा.लि.का तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री मेघराज पोखरेल तथा विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री टिकाराज कार्की र श्री रामहरी सापकोटाले करदाताले ठूला करदाता कार्यालय समक्ष कर परीक्षणको सिलसिलामा व्यवसायसंग सम्बन्धित भएको खर्चको सक्कल बील, बीजक लगायतका अन्य विवरणहरू पेश गरेको अवस्थामा सो तर्फ मूल्यांकन नगरी आत्मनिष्ठ तवरले माग बमोजिमको खर्च कट्टी अमान्य गर्ने गरी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश कानूनसम्मत नभएको हुँदा बदर गरिनु पर्दछ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री विकास बन्जाराले करदाताको हकमा आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को संशोधित कर निर्धारण गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको निर्णय तथा सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत विधिसम्मत रहेको हुँदा उक्त निर्णय सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१०. पुनरावेदक करदाताबाट लिइएको पुनरावेदन जिकिर, दुवै तर्फका विद्वानहरूबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्छ, सक्दैन? भन्ने सम्बन्धमा नै निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

११. निर्णय तर्फ विचार गर्दा, करदाताले पुनरावेदन पत्रमा पुनरावेदन जिकिर लिएको पहिलो विषय ब्याज खर्चका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशको क्रममा करदाताले प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा विभिन्न बैंकबाट व्यवसाय संचालनका लागि लिएको कुल ऋण रकम मध्ये विभिन्न पार्टीहरूलाई **Advance** को रूपमा दिएको वासलातको अनुसूचीबाट देखिएको तथा करदाताले बैंकबाट ऋण लिई व्याज भुक्तानी गरेको अवस्थामा सो ऋणको रकम विभिन्न पार्टीहरूलाई वितरण गर्दा सो रकमको वित्तीय लागत समेत करदाताले व्यहोरेको अवस्थामा सो रकमको वर्षको शुरु तथा अन्त्यको औषत रु.५,७५,७०,२६८।८८ को बैंकमा तिरिएको औषत ब्याजदर ११.३६ प्रतिशतका दरले हुने ब्याज रु.६५,३९,९५२।५९ आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४(१) बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी लिईएको आधार तथा कारण कानून सम्मत नभएको तथा आफूले विभिन्न पार्टीहरूलाई वितरण गरेको **Advance** रकमहरू व्यवसाय संचालनको सिलसिलामा भुक्तानी गरेको हुँदा उक्त आदेश बदर हुनुपर्दछ भन्ने करदाताको पुनरावेदन मागदावी रहेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ मा कुनै रकम ऋण लिए वापत सो ऋण दायित्व सिर्जना भएकोमा सो रकम सोही वर्ष प्रयोग गरिएको वा सो वर्ष मा प्रयोग गरिएको कुनै सम्पत्ति खरिद गर्न प्रयोग गरिएको भए सबै व्याज रकम खर्च कट्टी पाउने व्यवस्था रहेको देखियो। करदाताले विभिन्न पार्टीहरूलाई वितरण गरेको **Advance** रकमहरू व्यवसाय संचालनको क्रममा भुक्तानी गरेको भन्ने जिकिर लिएतापनि सो रकम पार्टीहरूलाई के कुन प्रयोजन वापत तथा उद्देश्यको लागि दिएको भन्ने पुष्टि गर्ने कुनै कागज प्रमाण पेश गरेको देखिदैन। यसरी एकातर्फ व्यवसाय संचालन गर्न रकम अपुग भयो भनी रु.७३,३२,७४,६८२।२९ बैंकबाट ऋण लिई व्याज खर्च कट्टी गर्ने, अर्को तर्फ ऋण लिएको सम्पूर्ण रकम व्यवसायमा उपयोग नगरी औषत रु.५,७५,७०,२६८।८८ विभिन्न पार्टीहरूलाई **Advance** दिने र सोको ब्याज नउठाउने कार्यले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ ले निर्दिष्ट शर्त पूरा भएको देखिएन। यस स्थितिमा **Advance** लिएको औषत रकम रु.५,७५,७०,२६८।८८ को बैंकलाई तिरेको ब्याज प्रतिशत ११.३६ का दरले हुने रकम रु.६५,३९,९८२।५९ वरावरको रकम ब्याज खर्च कट्टी नदिने निर्णय न्यायोचित नै देखियो।
१२. पुनरावेदक करदाताले लिएको दोस्रो पुनरावेदन जिकिर ठूला करदाता कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण आदेशको क्रममा करदाताले नाफा नोक्सान हिसाबको Administrative and General Expenses अन्तर्गत लेखांकन गरेको Labour Colony Expenses रु.१०,९१,३९६।७३ र Building Shelter Expenses रु.२,३३,३९७।७७

गरी जम्मा रु.१३,२४,७९४।५० प्रस्तुत आर्थिक वर्षको खर्च नभई गत आ.व.मा सम्पत्तिमा राखेको खर्च Transfer गरी खर्च लेखांकन गरेको कारण यस आ.व.सँग सम्बन्धित खर्च नभएको कारण आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम खर्च कट्टी अमान्य गर्ने विषयमा रहेको देखिन्छ। करदाता उद्योगले यसै आ.व.बाट मात्र उत्पादन शुरु गरेको र सो भन्दा अगाडी निर्माणाधिनको क्रममा भएको सामान्य प्रकृतिका खर्चहरूलाई पनि CWIP अन्तर्गत लेखांकन गरिएको भएतापनि उद्योग संचालनमा आएको बर्ष पूंजीकृत गर्नुपर्ने प्रकृतिका खर्चहरू पूंजीकृत गरी सो बाहेकका अन्य खर्चहरूलाई एकमुष्ट खर्च कट्टी लिनुपर्ने आयकर ऐनको प्रावधान बमोजिम उक्त खर्च कट्टी माग गरिएको अवस्थामा सो अमान्य गर्ने निर्णय कानूनसम्मत नभएको हुँदा बदर गर्नु पर्दछ भन्ने करदाताको मुख्य पुनरावेदन मागदावी रहेको देखिन्छ। उल्लिखित विवादका सम्बन्धमा करदाताको पुनरावेदन जिकिरको क्रममा प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा खर्च कट्टी दावी गरेको खर्च यस आर्थिक वर्षमा नभई अघिल्लो आर्थिक वर्षको भएको भनी स्वीकार समेत गरेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ मा आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो आय वर्षमा भएका, सो व्यक्तिबाट भएका र व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यमा भएका खर्चहरू मात्र कट्टी गर्न पाईने कानूनी व्यवस्था रहेको पाईन्छ। करदाताले खर्च कट्टी माग गरेको खर्च प्रस्तुत आ.व.को नभई अघिल्लो आ.व.को रहेको पुष्टी भएको अवस्थामा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ प्रतिकूल हुने गरी माग भएको खर्च कट्टी अमान्य गर्ने गरी भएको निर्णय कानून सम्मत देखियो।

१३. करदाताको तेस्रो पुनरावेदन जिकिर Administrative and General Expenses अन्तर्गत लेखांकन गरेको Village Road मर्मत एवं स्तरोन्नती खर्चका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशका क्रममा करदाताले उल्लिखित शीर्षक अन्तर्गत खर्च लेखांकन गरेको खर्च रकम रु.२२,७३,२२६।७९ का सम्बन्धमा छानविन गर्दा सो खर्च करदाताले उद्योगको नजिकैको गाउँको बाटो बनाउन खर्च गरेको तर सो खर्चलाई पुष्टि गर्ने आधार कारण एवं सो खर्च व्यवसायिक प्रयोजनका लागि उपयोग हुने नदेखिएको हुँदा सो वापतको रकममा खर्च कट्टी अमान्य हुने भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। उद्योग स्थापना गरेपश्चात सो स्थानमा पुग्नका लागि वैकल्पिक मार्ग नभएको कारण स्थानीय वासिन्दासँग सहमती लिई सो बाटोलाई मर्मत एवं स्तरोन्नती गरी सो वापत भएको खर्च सम्बन्धी वील, बीजक र भौचर पेश गरेको अवस्थामा व्यवसायिक प्रयोजनमा खर्च नभएको भन्ने जिकिर लिई भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश विधिसम्मत नभएको भनी करदाताले तर्क प्रस्तुत गरेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६ को उपदफा (१) मा "कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा

लगानीको आय गणना गर्दा सो व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन गर्न सो वर्षमा स्वामित्व भएको र प्रयोग गरिएको हास योग्य सम्पत्तिको मर्मत सुधार गर्दा भएको सबै खर्चहरू कट्टी गर्न पाउने छ" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखियो। करदाताले खर्च कट्टीको दावी गरेको खर्च हास योग्य सम्पत्तिको मर्मत सुधारमा गरिएको खर्च नरहेको र खर्च गरिएको स्थान करदाताको स्वामित्वमा रहेको समेत नदेखिँदा कानूनको परिधि बाहिर गई गरेको खर्चलाई मान्यता दिन मिल्ने देखिएन। यस सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश मिलेकै देखिन आयो।

१४. पुनरावेदक करदाताको चौथो पुनरावेदन जिकिर मर्मत सुधार खर्चका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशको क्रममा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६ बमोजिम आफ्नो स्वामित्वमा रहेको र व्यवसायको आय आर्जनमा प्रयोग भएको स्थायी सम्पत्तिको मर्मत खर्च सो वर्षको लागि कायम भएको हास आधारको ७ प्रतिशत भन्दा बढी खर्च कट्टी गरेको रु.१,०३१।- रकम खर्च कट्टी अमान्य हुने भन्ने आधार लिएको भएतापनि सो खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६(१) बमोजिको सिमा भित्रै रहेकोले उक्त खर्चलाई अमान्य गरिनु कानूनसम्मत नहुने भन्ने करदाताको मुख्य पुनरावेदन मागदावी रहेको देखिन्छ। हास आधार रकमको ७ प्रतिशत भन्दा बढिको मर्मत सुधार खर्च दावी नगरिएको भन्ने तर्कसम्म पेश गरेको भएतापनि करदाताले सो को पुष्टि सबुद प्रमाणबाट गर्न सकेको देखिँदैन। तसर्थ प्रस्तुत विवादका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालयबाट सवारी साधनको बढी मर्मत खर्च रु.१,०३१।- लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६ बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश मिलेकै देखिन्छ।

१५. करदाताको पाचौं बुंदामा बढी दावी गरेको देखिएको हास खर्च अमान्य गर्न नमिल्ने भन्ने जिकिर समेत लिएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) मा कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो व्यवसाय वा लगानीबाट सो व्यक्तिको आय आर्जन गर्न सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको हास योग्य सम्पत्तिको हास भए वापत अनुसूची २ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको पाइन्छ। दफा १९ संग सम्बन्धित अनुसूची २ को दफा ३(२) मा यस ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) मा उल्लेख गरिएका आयोजनाहरूले र ऐनको दफा १९ को उपदफा २(ख), (३), (३थ) र अनुसूची १ को दफा २ को उपदफा (३) मा उल्लेख गरिएका निकायले यस अनुसूचीको उपदफा (१) मा उल्लेख गरेका वर्ग "क" "ख" "ग" र "घ" मा उल्लिखित हास योग्य सम्पत्तिका लागि लागू हुने हास कट्टीको दरमा एक तिहाइले

थप पाउने छन् भन्ने व्यवस्था समेत रहेको देखिन्छ। करदाता कम्पनी उक्त एक तिहाइले थप हास कट्टी पाउने किसिमको उद्योग भएको तथ्यमा विवाद देखिँदैन। शुरु ठूला करदाता कार्यालयले करदाताको संशोधित हास आधार कायम गर्दा आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-२ को दफा ३(२) बमोजिमको एक तिहाइ थप हास कट्टी हिसाव गरी हास आधार कायम गरेको कार्यलाई गैर कानुनी र त्रुटीपूर्ण भन्न नमिलेकोले उक्त पुनरावेदन जिकिर संग समेत सहमत हुन सकिएन।

१६. करदाताको अन्तिम पुनरावेदन जिकिर अग्रिम कर कट्टीका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशको क्रममा करदाताले Selling and Distribution Expenses अन्तर्गत Monthly Scheme Expenses भनी पार्टीलाई भुक्तानी गरेको रु.२४,०३,३२८।- मध्ये Dealer Incentive मा समावेश भएको रकम रु.३,५१,०८३।- घटाई बाँकी रकम रु.२०,५२,२४४।५० को आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ बमोजिम १५ प्रतिशतले हुने अग्रिम कर रकम रु.३,०७,८३६।६७ अग्रिम कर कट्टी गरी भुक्तानी गर्नुपर्नेमा सो नगरेको कारण आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिमको शुल्क र सोही ऐनको दफा ११९ बमोजिम हुने ब्याज समेत गरी रु.५,३८,७१४।- माग गर्ने भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। पुनरावेदक करदाताले आफ्नो उत्पादनको बजार विस्तार एवं प्रतिस्पर्धीहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै उपभोक्ताहरूलाई आकर्षित गर्नको लागि विभिन्न स्कीमहरू ल्याएको र सोही बमोजिम गरिएको खर्चहरू प्रस्तुत शीर्षक अन्तर्गत कट्टी गरेको र सो रकम डिलरहरू मार्फत उपभोक्ताहरूलाई यस कम्पनीको उत्पादन खरिद गरे वापत स्कीम प्रदान गरेको अवस्थामा डिलरहरूको अतिरिक्त आम्दानी नभई शोधभर्ना वापत भुक्तानी गरेको परिप्रेक्षमा उक्त रकममा अग्रिम कर कट्टी गर्नु नपर्ने भन्ने करदाताले तर्क प्रस्तुत गरेको देखिन्छ। करदाताले Scheme अन्तर्गत डिलरहरूलाई विलमा मूल्य उल्लेख गरी Discount को स्पष्ट प्रतिशत र रकम खुलाई दिनुपर्नेमा कमिसन सरह सोझै रकम भुक्तानी गरेको स्थितिमा आयकर ऐनको दफा ८८ बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने नै देखिन आयो।

१७. अतः माथी विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट करदाता श्री सि.जी. सिमेन्ट इण्डष्ट्रिज प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं.३०३४३०९९३) को आ.व. २०७०/०७१ को ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७२।१२।१९ मा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश तथा सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०७।१४ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी सहित फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौलाई पठाईदिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: प्रमोद रिजाल

कम्प्युटर अपरेटर: चन्द्र बहादुर नेपाली

ईति सम्बत् २०७९ साल फागुन ३० गते रोज ३ शुभम् -----

फैसला प्रमाणिकरण मिति:-

प्रमाणिकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम ललितपुरको छाप